

SEKRETARIAT
WOJEWODY POMORSKIEGO

Wpłynęło _____ nr _____
2020 -04- 2 0

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku

LGD.410.001.03.2020

Pan
Dariusz Drelich
Wojewoda Pomorski

Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku
ul. Okopowa 21/27
80-810 Gdańsk

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/20/001 Wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 85/22 – województwo pomorskie

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Gdańsku
ul. Wały Jagiellońskie 36, 80-853 Gdańsk
T +48 58 768 36 00, F +48 58 768 36 05
lgd@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Pomorski Urząd Wojewódzki w Gdańsku, 80-810 Gdańsk, ul. Okopowa 21/27 (dalej: „Urząd”).
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dariusz Drelich, Wojewoda Pomorski, od 9 grudnia 2015 r. (dalej: „Wojewoda”). (akta kontroli str. 17)
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ¹ .
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Gdańsku.
Kontrolerzy	<ol style="list-style-type: none"> 1. Piotr Borkowski, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LGD/60/2020 z 6 kwietnia 2020 r., 2. Ewa Gross, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/22/2020 z 27 stycznia 2020 r. i nr LGD/59/2020 z 6 kwietnia 2020 r., 3. Hanna Rybczyńska, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/21/2020 z 27 stycznia 2020 r., 4. Rafał Wieczorkowski, główny specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/36/2020 z 11 lutego 2020 r., 5. Mariusz Gromadziński, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/34/2020 z 10 lutego 2020 r., 6. Renata Jabłonowska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/30/2020 z 5 lutego 2020 r., 7. Agnieszka Zamorska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr LGD/31/2020 z 5 lutego 2020 r. (akta kontroli str. 1-16)

II. Cel i zakres kontroli

Cel kontroli	<p>Celem kontroli było dokonanie oceny:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wykonania budżetu państwa na rok 2019, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności działań podejmowanych przez dysponenta części budżetowej 85/22 – województwo pomorskie oraz ocena wykonania planów finansowych jednostek finansowanych w ramach tej części budżetu państwa. Ocenie podlegały w szczególności:<ul style="list-style-type: none"> – realizacja wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych, – sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych, – system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań, – nadzór i kontrola sprawowane przez dysponenta części budżetu państwa w trybie art. 175 ust.1 i 2 ustawy o finansach publicznych², w tym:<ol style="list-style-type: none"> a) nadzór nad wykonaniem planów finansowych podległych jednostek, b) nadzór nad wykorzystaniem i rozliczeniem dotacji wypłaconych z budżetu państwa w części 85/22 – województwo pomorskie,
--------------	---

¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 489, ze zm. (dalej: „ustawa o NIK”).

² Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2019 r. poz. 869, ze zm.).

- 2) wykonania planu finansowego na 2019 r. Urzędu, pod względem legalności, celowości, rzetelności i gospodarności. Ocenie podlegały w szczególności:
- realizacja wydatków budżetu państwa, w tym rzeczowe efekty uzyskane w wyniku realizacji zadań finansowanych ze środków publicznych,
  - sporządzenie rocznych sprawozdań budżetowych oraz sprawozdań za IV kwartał 2019 r. w zakresie operacji finansowych,
  - system kontroli zarządczej w zakresie prawidłowości sporządzania sprawozdań.

Ponadto przeprowadzono analizę porównawczą danych ujętych w rocznym sprawozdaniu Rb-27 z wykonania planu dochodów budżetowych z wynikami roku ubiegłego oraz badanie skuteczności podejmowanych przez dysponenta działań windykacyjnych.

Zakres kontroli

Podstawą sformułowania oceny wymienionych wyżej obszarów były ustalenia dokonane w wyniku następujących działań kontrolnych:

- analizy wykonania planu dochodów,
- szczegółowej kontroli prawidłowości i terminowości ustalenia wybranych należności oraz windykacji zaległości,
- analizy stanu należności pozostałych do zapłaty,
- analizy realizacji wydatków budżetu państwa i budżetu środków europejskich, w tym efektów uzyskanych w wyniku wydatkowania środków,
- kontroli prawidłowości zmian budżetu dokonanych w części 85/22 – województwo pomorskie w trakcie roku budżetowego,
- kontroli prawidłowości zmian wynikających z podziału rezerw celowych,
- kontroli prawidłowości dokonanych blokad,
- kontroli przestrzegania ustalonych dla części 85/22 – województwo pomorskie limitów wydatków, w tym – limitów środków na wynagrodzenia,
- kontroli wykorzystania środków otrzymanych z rezerw budżetowych,
- szczegółowej analizy wybranej próby wydatków dysponenta trzeciego stopnia,
- analizy wybranych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego,
- analizy przyznania, wykorzystania i rozliczenia wybranych dotacji,
- kontroli wykonania wskaźników rzeczowych ustalonych w budżecie zadaniowym,
- analizy stanu zobowiązań,
- analizy prawidłowości sporządzenia wybranych sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta procedur kontroli zarządczej dotyczących sporządzania sprawozdań,
- analizy stosowanych przez dysponenta instrumentów nadzoru nad wykonaniem budżetu państwa i budżetu środków europejskich przez podległe jednostki finansowane w ramach części 85/22 – województwo pomorskie.

Opis ustaleń kontrolnych przedstawiono w części IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowe kontrolowanej działalności.

Do oceny wykonania budżetu państwa w części 85/22 – województwo pomorskie wykorzystano również wyniki kontroli:

- wykorzystania przez Komendę Wojewódzką Państwowej Straży Pożarnej w Gdańsku (dalej: „KW PSP”) środków z budżetu środków europejskich i dofinansowania z budżetu państwa, otrzymanych w 2019 r. na realizację projektu „Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach – etap IV” w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 (dalej: „POiŚ”),
- wykorzystania przez Gminy Puck i Skarszewy dotacji celowych z budżetu państwa na sfinansowanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej w zakresie zapewnienia uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu

- do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych,
- wykorzystania dotacji celowych z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych:
    - Gmin Puck i Skarszewy w ramach Rządowego programu rozwijania szkolnej infrastruktury oraz kompetencji uczniów i nauczycieli w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych na lata 2017-2019 – „Aktywna tablica” (dalej: „Program Aktywna tablica”),
    - Gminy Puck w ramach Resortowego programu rozwoju instytucji opieki nad dziećmi w wieku do lat 3 „MALUCH+” 2019 (dalej: „Program Maluch+”).

III. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. w części 85/22 – województwo pomorskie.

Uzasadnienie oceny ogólnej

Kontrola 3,9% zaległości dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie wykazała, że prowadził on systematyczną kontrolę terminowości zapłaty należności i podejmował przewidziane prawem czynności, zmierzające do ich wyegzekwowania. Również objętych badaniem ulg w spłacie należności (69,1% kwoty należności objętych ulgami przez dysponenta trzeciego stopnia) udzielono zgodnie z przepisami.

Kontrola 47,3% wydatków budżetu państwa w części 85/22 – województwo pomorskie, postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, na które w Urzędzie wydano 3 736,9 tys. zł, a także wykorzystania środków przeniesionych z dobranych celowo rezerw celowych i rezerwy Wojewody wykazała, że objęte badaniem wydatki zrealizowano w sposób celowy, gospodarny i w granicach kwot planowanych, dotacji na realizację zadań udzielono zgodnie z przepisami, a środki z rezerwy wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Stwierdzona nieprawidłowość w zakresie wydatkowania środków (polegająca na naruszeniu art. 24 ust. 1 pkt 12 Prawa zamówień publicznych⁴ przy udzieleniu przez dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie zamówienia publicznego, na które w 2019 r. wydano 121,1 tys. zł) z uwagi na jej skalę, nie wpłynęła na obniżenie tej oceny.

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/22 – województwo pomorskie prawidłowo, na podstawie sprawozdań jednostkowych, a sprawozdania jednostkowe kontrolowanej jednostki (dysponenta trzeciego stopnia) na podstawie danych wynikających z ewidencji księgowej.

Wojewoda prawidłowo sprawował nadzór i kontrolę nad wykonaniem budżetu państwa w części 85/22 – województwo pomorskie, a stosowany w Urzędzie system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzonych sprawozdań.

³ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej ani dla negatywnej stosuje się ocenę w formie opisowej.

⁴ Ustawa z dnia 29 stycznia 2004 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843, ze zm.).

IV. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny cząstkowe⁵ kontrolowanej działalności

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

1. Dochody budżetowe

1. W 2019 r. w części 85/22 – województwo pomorskie zrealizowano dochody budżetu państwa w kwocie 196 770,1 tys. zł. Dochody te były wyższe o 26 703,1 tys. zł (o 15,7%) od planowanych (170 067,0 tys. zł) i o 14 021,0 tys. zł (o 7,7%) od uzyskanych w 2018 r. (182 749,1 tys. zł), m.in. w wyniku:

- wyższych o 11 110,6 tys. zł od planowanych i o 7 763,0 tys. zł od uzyskanych w 2018 r. wpłat powiatów z tytułu gospodarowania zasobem nieruchomości Skarbu Państwa (głównie w wyniku większej liczby wniosków o przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności oraz aktualizacji opłat za użytkowanie wieczyste),
- zwrotów dotacji (z odsetkami) w kwocie 7 480,1 tys. zł, wyższej od kwoty zwrotów z ww. tytułu w 2018 r. o 1 594,2 tys. zł,
- wyższych o 4 371,9 tys. zł od planowanych i o 3 106,9 tys. zł od uzyskanych w 2018 r. zwrotów przez dłużników alimentacyjnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wypłacanych przez gminy (głównie w wyniku aktywizacji zawodowej dłużników, związanej z korzystnymi zmianami na rynku pracy),
- wyższych o 2 564,9 tys. zł od planowanych i o 1 703,0 tys. zł od uzyskanych w 2018 r. wpływów z opłat paszportowych (wpływ na zwiększenie dochodów z tego tytułu miało m.in. zwiększone zainteresowanie Polaków mieszkających w Wielkiej Brytanii uzyskaniem paszportów dla rodzin, w związku z procesem wyjścia tego kraju z Unii Europejskiej).

Głównymi źródłami dochodów były wpłaty powiatów z tytułu gospodarowania zasobem nieruchomości Skarbu Państwa (102 315,6 tys. zł, tj. 52,0% dochodów ogółem), zwroty przez dłużników alimentacyjnych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wypłacanych przez gminy (28 966,9 tys. zł, tj. 14,7% dochodów ogółem), opłaty za badania, pobierane przez powiatowe inspektoraty weterynarii (19 548,6 tys. zł, tj. 9,9% dochodów ogółem), opłaty paszportowe (12 164,9 tys. zł, tj. 6,2% dochodów ogółem) i wpływy z usług świadczonych przez Państwową Inspekcję Sanitarną (5 865,4 tys. zł, tj. 3,0% dochodów ogółem).

(akta kontroli str. 617-625, 630-638)

Uzyskane w 2019 r. przez dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie dochody budżetu państwa (17 997,3 tys. zł) były wyższe o 4 357,3 tys. zł (o 31,9%) od planowanych (13 640,0 tys. zł) i o 1 562,6 tys. zł (o 9,5%) od uzyskanych w 2018 r. (16 434,7 tys. zł), głównie w wyniku uzyskania wyższych wpływów z opłat paszportowych (odpowiednio: o 2 564,9 tys. zł i o 1 703,0 tys. zł). Głównymi źródłami dochodów dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie były opłaty paszportowe (12 164,9 tys. zł, tj. 67,6% dochodów ogółem), opłaty za zatrudnienie cudzoziemców (3 270,4 tys. zł, tj. 18,2% dochodów ogółem) i opłaty legalizacyjne (1 197,4 tys. zł, tj. 6,7% dochodów ogółem).

(akta kontroli str. 88-99, 102-108)

2. Na koniec 2019 r. w części 85/22 – województwo pomorskie:

- należności pozostałe do zapłaty wyniosły 974 267,1 tys. zł i były wyższe od stanu takich należności na koniec 2018 r. o 60 800,4 tys. zł, tj. o 6,7%,

⁵ Oceny cząstkowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena cząstkowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

- zaległości netto wyniosły 970 425,7 tys. zł i były wyższe od stanu takich zaległości na koniec 2018 r. o 60 664,0 tys. zł, tj. o 6,7%.

Wzrost należności pozostałych do zapłaty i zaległości netto wynikał głównie ze:

- zwiększenia o odpowiednio 64 133,6 tys. zł (do 908 333,5 tys. zł – 93,4% należności pozostałych do zapłaty ogółem) i 64 140,9 tys. zł (do 908 321,6 tys. zł – 93,4% zaległości ogółem) niewyegzekwowanych zwrotów świadczeń wypłaconych przez gminy z funduszu alimentacyjnego (mimo możliwości prowadzenia egzekucji z nadpłat podatku dochodowego, wykazanych przez dłużników w zeznaniach rocznych, egzekucja należności z ww. tytułu w dalszym ciągu kształtuje się na niskim poziomie),
- przejęcia⁶ przez Fundusz rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej należności pozostałych do zapłaty i zaległości Wojewódzkiego Inspektoratu Transportu Drogowego w Gdańsku z tytułu opłat, kar i grzywien⁷ w kwotach, odpowiednio: 2 737,7 tys. zł i 2 732,7 tys. zł.

(akta kontroli str. 626-630)

Należności pozostałe do zapłaty i zaległości netto dysponentów środków budżetu państwa bezpośrednio podległych dysponentowi części 85/22 – województwo pomorskie⁸ na koniec 2019 r. wyniosły odpowiednio: 18 286,2 tys. zł i 14 780,1 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec 2018 r. zmniejszyły się (głównie z przyczyny opisanej wyżej) o odpowiednio: 2 848,0 tys. zł i 2 278,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 630-638)

Na koniec 2019 r. u dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie:

- należności pozostałe do zapłaty wyniosły 16 569,4 tys. zł i były wyższe od stanu takich należności na koniec 2018 r. o 73,8 tys. zł (o 0,4%),
- zaległości netto wyniosły 13 538,3 tys. zł i były wyższe od stanu takich zaległości na koniec 2018 r. o 330,4 tys. zł (o 2,5%).

(akta kontroli str. 100-108)

Badanie dokumentacji dotyczącej 20 zaległości, na kwotę 533,2 tys. zł⁹ (0,05% zaległości w części), wynikających z nałożonych przez Wojewodę 13 grzywien w celu przymuszenia i czterech kar pieniężnych za prowadzenie placówki bez zezwolenia, nałożonych przez powiatowych inspektorów nadzoru budowlanego dwóch kar za nielegalne użytkowanie obiektu budowlanego, a także z zasądzonego zwrotu odszkodowania, wypłaconego przez Wojewodę za wywłaszczenie nieruchomości, wykazało, że w Urzędzie prowadzono systematyczną kontrolę terminowości zapłaty należności i podejmowano wobec dłużników czynności w celu ich wyegzekwowania, przewidziane przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 30 grudnia 2015 r. w sprawie postępowania wierzycieli należności pieniężnych¹⁰. Do 25 marca 2020 r. z ww. kwoty wyegzekwowano 3,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 137-194)

⁶ W wyniku wejścia w życie 18 lipca 2019 r. ustawy z dnia 16 maja 2019 r. o Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej (Dz. U. poz. 1123).

⁷ Wynikających z art. 46 ust. 1a pkt 2, art. 94 ust. 1, art. 95a ust. 4, art. 95b ust. 4 pkt 2 ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 2140, ze zm.), art. 114 ust. 1 ustawy z dnia 19 sierpnia 2011 r. o przewozie towarów niebezpiecznych (Dz. U. z 2020 r. poz. 154), art. 140ae ust. 4 i art. 140af ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. – prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2020 r. poz. 110) oraz art. 100 § 3 ustawy z dnia 24 sierpnia 2001 r. – Kodeks postępowania w sprawach o wykroczenia (Dz. U. z 2019 r. poz. 1120, ze zm.).

⁸ 14 dysponentów trzeciego stopnia, w tym dwóch (Pomorski Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny i Pomorski Wojewódzki Lekarz Weterynarii) będących równocześnie dysponentami drugiego stopnia.

⁹ Dobranych w sposób celowy, na podstawie przeglądu analitycznego zaległości na 31 grudnia 2019 r. wykazanych w sprawozdaniu Rb-27 dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie za 2019 r. (13 538,3 tys. zł), po wyłączeniu zapisów księgowych dotyczących należności nieprzekraczających 1,0 tys. zł, odsetek i innych należności ubocznych. Do badania dobrano 20 zaległości: jedną (na kwotę 149,7 tys. zł) zaklasyfikowaną do działu 700 Gospodarka mieszkaniowa, dwie (na kwotę 85,0 tys. zł) – do działu 710 Działalność usługowa, 13 (na kwotę 187,0 tys. zł) – do działu 750 Administracja publiczna i cztery (na kwotę 111,5 tys. zł) – do działu 852 Pomoc społeczna.

¹⁰ Dz. U. z 2017 r. poz. 1483.

W księgach rachunkowych dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie dokonywano przypisu należności z tytułu kosztów postępowania przed Wojewódzką Komisją ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych, o których mowa w ustawie z dnia 6 listopada 2006 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta¹¹. Na koniec 2019 r. należności pozostałe do zapłaty i zaległości z tego tytułu wyniosły 3,4 tys. zł.
(akta kontroli str. 316-319)

W 2019 r. w Urzędzie umorzono należności z tytułu dochodów budżetowych w kwocie 897,7 tys. zł oraz rozłożono na raty spłatę należności w kwocie 300,0 tys. zł.

Badanie 10 postępowań, w wyniku których przyznano ulgi w spłacie należności o charakterze publicznoprawnym na 827,9 tys. zł¹², wykazało, że we wszystkich przypadkach wystąpiły przesłanki uzasadniające udzielenie ulg, określone w art. 56, 57 lub 64 ustawy o finansach publicznych i w ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa¹³. Postępowania prowadzono z zachowaniem terminów i zasad określonych w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego¹⁴, a rozłożenie na raty i umorzenie ww. należności ujęto w księgach rachunkowych prawidłowo.

(akta kontroli str. 78-87, 109-136)

W 2019 r. u dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie nie wystąpiły należności, których termin dochodzenia upłynął.

(akta kontroli str. 81)

3. W 2019 r. Wojewoda, w ramach nadzoru nad realizacją dochodów budżetowych, sprawowanego w trybie art. 175 ustawy o finansach publicznych, przeprowadził m.in. kontrole terminowości i prawidłowości pobierania dochodów i dochodzenia należności przez 15 podległych mu dysponentów¹⁵, sześć powiatów¹⁶ i 28 gmin¹⁷. W ich wyniku stwierdzono nieprawidłowości polegające m.in. na błędnej klasyfikacji dochodów (dziewięć przypadków), zwłoce w podejmowaniu czynności windykacyjnych (siedem przypadków), nieodprowadzeniu zrealizowanych dochodów budżetu państwa (siedem przypadków), nieaktualizowaniu wartości należności (pięć przypadków), niepobieraniu lub nienależnym pobieraniu opłat (cztery przypadki). Sformułowane w wyniku tych kontroli zalecenia zostały przez kierowników kontrolowanych jednostek przyjęte do realizacji.

Z wyjaśnień Dyrektor Wydziału Finansów i Budżetu Urzędu (dalej: „Dyrektor Wydziału FiB”) wynika, że – z uwagi na ograniczone zasoby kadrowe – ww. nadzór polegał głównie na prowadzeniu kontroli. Analizowano również dane wynikające z jednostkowych sprawozdań Rb-27 i Rb-27ZZ, w szczególności w zakresie dochodów wykazanych w paragrafach, w których zwykle nie były realizowane albo kwot wyjątkowo wysokich lub niskich.

(akta kontroli str. 1081-1082, 1085-1086, 1092-1095 i 1133-113)

¹¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 1127, ze zm.

¹² Trzech, w wyniku których umorzono należności w kwocie 489,2 tys. zł, pięciu, w wyniku których rozłożono na raty należności w kwocie 160,0 tys. zł i dwóch, w wyniku których umorzono należności w kwocie 78,7 tys. zł i rozłożono na raty należności w kwocie 100,0 tys. zł.

¹³ Dz. U. z 2019 r. poz. 900, ze zm.

¹⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 256.

¹⁵ Kontrole przeprowadzono w: 11 powiatowych i miejskich komendach Państwowej Straży Pożarnej, Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gdańsku, Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Gdańsku, Wojewódzkim Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Gdańsku i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gdańsku.

¹⁶ Kontrole przeprowadzono w starostwach powiatowych w: Bytowie, Kościerzynie, Pruszczu Gdańskim, Starogardzie Gdańskim i Wejherowie oraz w Urzędzie Miejskim w Gdańsku.

¹⁷ Kontrole przeprowadzono w Gminach: Brusy, Bytów, Chmielno, Choczewo, Chojnice, Gdańsk, Koczała, Kołczygłowy, Lipusz, Przechlewo, Pruszcz Gdański, Puck, Główczyce, Krynica Morska, Kobylnica, Kwidzyn, Lubichowo, Mikołajki Pomorskie, Miłoradz, Morzeszczyn, Nowy Dwór Gdański, Reda, Ryjewo, Rzeczenica, Starogard Gdański, Trzebielino, Tuchomie i Władysławowo.

Stwierdzone nieprawidłowości	W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.
OCENA CZĄSTKOWA	Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa w 2019 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie dochodzenia należności. Kontrola 3,9% zaległości dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie wykazała, że prowadził on systematyczną kontrolę terminowości zapłaty należności i podejmował przewidziane prawem czynności, zmierzające do ich wyegzekwowania. Również objętych badaniem ulg w spłacie należności (69,1% kwoty należności objętych ulgami przez dysponenta trzeciego stopnia) udzielono zgodnie z przepisami.

OBSZAR

2. Wydatki

2.1 Wydatki budżetu państwa

Opis stanu
faktycznego

1. Wydatki budżetu państwa w 2019 r. w części 85/22 – województwo pomorskie wyniosły 4 369 638,0 tys. zł, tj. 99,1% planowanych (4 408 998,7 tys. zł). Zaplanowany w ustawie budżetowej limit wydatków (3 241 441,0 tys. zł) zwiększono per saldo o 1 167 557,7 tys. zł, w tym ze środków 44. pozycji rezerw celowych o 531 334,5 tys. zł i rezerwy ogólnej o 3 168,6 tys. zł.

W porównaniu do 2018 r. wydatki były większe o 542 232,2 tys. zł, tj. o 14,2%, głównie w wyniku przekazania gminom większych o 551 144,8 tys. zł dotacji celowych na wypłatę świadczeń wychowawczych w ramach Programu Rodzina 500+ (od 1 lipca 2019 r. przyznano te świadczenia na każde dziecko do ukończenia 18. roku życia, bez względu na dochód osiągany przez rodzinę).

(akta kontroli str. 1501-1506, 1528-1576, 1992-1996, 2100-2110, 2196-218)

Wydatki dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie w 2019 r. (81 221,8 tys. zł, tj. 98,2% planu po zmianach), w porównaniu do 2018 r., były większe o 10 932,4 tys. zł, tj. o 15,6%, głównie z powodu podwyżek wynagrodzeń.

(akta kontroli str. 1437-1442, 2001)

2. Wydatki na wynagrodzenia¹⁸ w 2019 r. w części 85/22 – województwo pomorskie wyniosły¹⁹ 149 907,6 tys. zł (99,8% planowanych) i w porównaniu do 2018 r. wzrosły – w wyniku wykorzystania przyznaných środków na podwyżki wynagrodzeń – o 19 138,6 tys. zł, tj. o 14,6%. Przeciętne zatrudnienie (w przeliczeniu na pełne etaty) w części 85/22 – województwo pomorskie w 2019 r. (2 414 osób) w porównaniu do 2018 r. było niższe o jedną osobę (o 0,04%). Przeciętne wynagrodzenie (5 174,9 zł) w porównaniu do 2018 r. zwiększyło się o 662,5 zł (o 14,7%).

(akta kontroli str. 1439-1442, 1449-1469)

Wydatki na wynagrodzenia w Urzędzie w 2019 r. wyniosły 41 361,5 tys. zł (99,8% planowanych) i w porównaniu do 2018 r. były większe o 5 371,7 tys. zł (o 14,9%). Przeciętne zatrudnienie (w przeliczeniu na pełne etaty) w Urzędzie w 2019 r. (673 osób) było niższe o cztery osoby (o 0,6%) w porównaniu do 2018 r. Przeciętne wynagrodzenie (5 125,1 zł) w porównaniu do 2018 r. było wyższe o 695,4 zł (o 15,7%).

(akta kontroli str. 1437-1438, 1443-1447)

W 2019 r. na wynagrodzenia bezosobowe w części 85/22 – województwo pomorskie wydano 20 542,4 tys. zł (o 1 780,6 tys. zł, tj. o 8,0% mniej niż w 2018 r.). Wydatki dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie z ww. tytułu w 2019 r. wyniosły

¹⁸ Wynagrodzenia osobowe, dodatkowe wynagrodzenia roczne, uposażenia żołnierzy zawodowych i funkcjonariuszy oraz dodatkowe uposażenia roczne żołnierzy zawodowych i nagrody roczne funkcjonariuszy.

¹⁹ Według kwartalnego sprawozdania Rb-70 o zatrudnieniu i wynagrodzeniach.

899,9 tys. zł (o 29,8 tys. zł, tj. o 3,4% więcej niż w 2018 r.). Poniesiono je głównie na wynagrodzenia: z tytułu umów cywilnoprawnych, zawartych z członkami Wojewódzkiej Komisji Dyscyplinarnej do orzekania w sprawach dyscyplinarnych przeciwko osobom wykonującym samodzielne funkcje w dziedzinie geodezji i kartografii w oparciu o ustawę z dnia 17 maja 1989 r. – Prawo geodezyjne i kartograficzne²⁰ i z konsultantami wojewódzkimi w oparciu o ustawę z dnia 6 listopada 2008 r. o konsultantach w ochronie zdrowia²¹, członków Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych oraz biegłych za sporządzenie opinii na rzecz tej Komisji.

W 2019 r. 100 osób wykonywało zadania Urzędu na podstawie umów innych niż umowa o pracę²². Wydatki z tego tytułu wyniosły 586,0 tys. zł i były większe o 9,8% niż w roku poprzednim.

(akta kontroli str. 1417-1436)

W 2019 r. środki na wynagrodzenia i uposażenia z pochodnymi w części 85/22 – województwo pomorskie zwiększono decyzjami Ministra Finansów o 16 952,4 tys. zł z 14. poz. rezerw celowych²³. Z ww. kwoty wydano 13 578,3 tys. zł, a podwyżki lub dodatek zadaniowy na okres od jednego do 12 miesięcy przyznano 3,3 tys. razy. Kwota podwyżki lub dodatku na jeden etat miesięcznie w Urzędzie wyniosła od 0,3 tys. zł do 1,8 tys. zł, a w pozostałych jednostkach podległych Wojewodzie – od 0,1 tys. zł do 3,9 tys. zł.

(akta kontroli str. 1470-1500)

3. Na wydatki majątkowe w części 85/22 – województwo pomorskie zaplanowano w ustawie budżetowej kwotę 16 499,0 tys. zł²⁴, którą w trakcie roku zwiększono do 52 857,0 tys. zł²⁵ (o 220,4%). W 2019 r. wydatki majątkowe wyniosły 51 808,7 tys. zł²⁶, tj. 98,0% planowanych. Wzrost planowanych wydatków majątkowych wynikał głównie z uwzględnienia w trakcie 2019 r. finansowania w tej części zadań, dotyczących odbudowy dróg gminnych i powiatowych w ramach usuwania niekorzystnych zjawisk atmosferycznych noszących znamiona klęski żywiołowej (na realizację zadania wydano 15 614,0 tys. zł) oraz stabilizacji i zabezpieczenia osuwisk w Gdańsku (na realizację zadania wydano 3 161 tys. zł). Zrealizowano wszystkie zadania ujęte w planie po zmianach.

(akta kontroli str. 1199-1202, 1397-1405, 1528-1559)

Wydatki majątkowe w Urzędzie wyniosły 6 176,1 tys. zł, tj. 91,1% planowanych i były wyższe od wykonanych w 2018 r. o 2 825,5 tys. zł, tj. o 84,3%. Z ww. środków zrealizowano 21 zadań, m.in. wyremontowano i zaadaptowano budynek Urzędu przy ul. Chmielnej w Gdańsku (4 092,9 tys. zł²⁷), zakupiono samochody osobowe i ciężarowy na potrzeby Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu oraz funkcjonowania przejść granicznych (540,7 tys. zł), zakupiono i zainstalowano radiowe punkty dostępowe na potrzeby wojewódzkiego systemu ostrzegania i alarmowania o zagrożeniach (396,9 tys. zł), zakupiono agregaty prądotwórcze na potrzeby zarządzania kryzysowego (204,6 tys. zł). Niewykorzystanie limitu środków na wydatki majątkowe (605,8 tys. zł) spowodowane

²⁰ Dz. U. z 2019 r. poz. 725, ze zm.

²¹ Dz. U. z 2019 r. poz. 886.

²² Umowy zlecenia trwające sześć miesięcy lub dłużej lub powtarzane nieprzerwanie przez ten okres.

²³ Z pozycji rezerw nr: 8 o 112,3 tys. zł, 9 o 616,0 tys. zł, 12 o 2 544,2 tys. zł, 20 o 26,1 tys. zł, 26 o 314,5 tys. zł, 34 o 135,0 tys. zł, 42 o 87,0 tys. zł, 44 o 101,8 tys. zł, 49 o 3 534,1 tys. zł, 65 o 107,6 tys. zł, 69 o 324,0 tys. zł, 73 o 2 875,4 tys. zł, 77 o 135,0 tys. zł i 91 o 6 039,5 tys. zł.

²⁴ W tym współfinansowanie projektów z udziałem środków UE – 3 979,0 tys. zł.

²⁵ W tym współfinansowanie projektów z udziałem środków UE – 4 295,3 tys. zł.

²⁶ W tym współfinansowanie projektów z udziałem środków UE – 4 253,2 tys. zł.

²⁷ Łącznie z kosztami sporządzenia dokumentacji projektowej i nadzoru inwestorskiego.

było m.in. oszczędnościami powstałymi w wyniku przeprowadzonych postępowań o udzielenie zamówień publicznych.

(akta kontroli str. 1189-1198, 1203-1323)

4. Wojewoda środki otrzymane z rezerwy ogólnej (3 168,6 tys. zł) przekazał Gminom Kępice, Krokowa, Sulęcyno, Szemud i Powiatowi Łębskiemu na: rozbudowę i przebudowę zespołu szkolno-przedszkolnego w Mściszewicach (1 000,0 tys. zł), rozbudowę szkoły podstawowej w Kielnie (1 000,0 tys. zł), budowę szkoły podstawowej w Wierzchucinie (450,0 tys. zł), budowę placówek opiekuńczo-wychowawczych (400,0 tys. zł) oraz termomodernizację budynku komunalnego w Kępicach (318,6 tys. zł)²⁸.

(akta kontroli str. 1560-1561, 1577-1581)

Badanie wykorzystania środków przeniesionych z dobranych celowo czterech pozycji (26, 27, 58 i 69) rezerw celowych w kwocie 60 682,0 tys. zł (11,4% środków, o które zwiększono z rezerw celowych wydatki w części 85/22) wykazało, że Wojewoda przekazał ww. środki zgodnie z przeznaczeniem:

- gminom, powiatom, Województwu Pomorskiemu i jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych na realizację zadań w zakresie wyrównania szans edukacyjnych dzieci i młodzieży, zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych oraz realizację Programu Aktywna tablica (z przekazanej kwoty 33 241,0 tys. zł wykorzystano 31 756,0 tys. zł, tj. 95,5%);
- gminom, powiatom i jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych na realizację rządowego programu Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023 (z przekazanej kwoty 8 971,0 tys. zł wykorzystano 8 378,0 tys. zł, tj. 93,4%);
- gminom i jednostkom niezaliczanym do sektora finansów publicznych na realizację zadań wynikających z Programu Maluch+ (z przekazanej kwoty 10 030,0 tys. zł wykorzystano 9 901,0 tys. zł, tj. 98,7%);
- KW PSP i powiatowym komendom Państwowej Straży Pożarnej na realizację Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020 (przekazaną kwotę 8 360,0 tys. zł wykorzystano w całości).

(akta kontroli str. 1741-1979)

W 2019 r. Wojewoda otrzymał z poz. 16 rezerwy celowej – zobowiązania wymagalne Skarbu Państwa – 3 970,2 tys. zł. Powyższe środki rozdysponowano w całości, na pokrycie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa wobec j.s.t. z tytułu wydatków związanych ze sfinansowaniem dopłat do bezpłatnych lub ulgowych przejazdów środkami transportu zbiorowego (3 515,9 tys. zł), a także wynikających z decyzji Wojewody (319,2 tys. zł) i orzeczeń sądów (135,1 tys. zł).

(akta kontroli str. 1609-1626, 2171)

Utworzoną, z zachowaniem wymogów określonych w art. 140 ust. 4 ustawy o finansach publicznych, rezerwę Wojewody (779,0 tys. zł) rozdysponowano w całości, m.in. na dofinansowanie akcji promocyjno-informacyjnej Programów Rodzina 500+ i Nowa Piątka (188,8 tys. zł), prace remontowe i wyposażenie pomieszczeń biurowych KW PSP (90,0 tys. zł) oraz wypłatę odszkodowań za szkody łowieckie (68,1 tys. zł).

(akta kontroli str. 1566, 1708-1740)

²⁸ Odstąpiono od badania i oceny wykorzystania środków otrzymanych z rezerwy ogólnej.

Wydatki ujęte w planie finansowym dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie na 2019 r. (71 569,0 tys. zł) w trakcie roku zwiększono o 10 685,5 tys. zł, w tym o 10 371,5 tys. zł ze środków 11. pozycji rezerw celowych i o 314,0 tys. zł ze środków rezerwy Wojewody.

(akta kontroli str. 2061-2099)

Badanie wykorzystania przez dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie środków przyznanych z poz. 22 rezerw celowych (4 921,0 tys. zł) i rezerwy Wojewody (161,6 tys. zł) wykazało, że:

- środki z poz. 22 rezerw wykorzystano w kwocie 3 506,8 tys. zł, zgodnie z przeznaczeniem, na bieżące utrzymanie przejść granicznych (kwotę 635,9 tys. zł objęto blokadą, a niewykorzystaną kwotę 778,3 tys. zł zwrócono),
- środki z rezerwy Wojewody wykorzystano w całości, zgodnie z przeznaczeniem, m.in. na pokrycie kosztów związanych z akcją promocyjną Programu 500+ (72,7 tys. zł) i Programu Nowa Piątka (88,9 tys. zł),
- zmiany w planowanych wydatkach wynikały z faktycznych potrzeb i były celowe, a Dyrektor Generalny Urzędu, po otrzymaniu decyzji o zwiększeniu wydatków, wprowadzał odpowiednie zmiany w planie finansowym.

(akta kontroli str. 1404- 1416, 2061-2099)

5. Wojewoda dokonał (na podstawie art. 177 ust. 1 pkt 2 i 3 oraz ust. 3 pkt 2 ustawy o finansach publicznych) 40 decyzjami wydanymi w okresie od 26 listopada do 30 grudnia 2019 r., blokad wydatków w kwocie 32 262,1 tys. zł²⁹ (w tym w kwocie 27 248,5 tys. zł z tytułu dotacji na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych j.s.t. ustawami), większej o 18 502,8 tys. zł, tj. o 134,5%, niż w 2018 r. Główną przyczyną blokowania wydatków było niepełne wykorzystanie środków na wypłaty zasiłków stałych i specjalistyczne usługi opiekuńcze dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Nie stwierdzono zwłoki w podjęciu przez Wojewodę decyzji o blokowaniu wydatków. Ww. decyzje zrealizowano w Informatycznym Systemie Obsługi Budżetu Państwa TREZOR, zgodnie z § 23 ust. 1 pkt 10 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa³⁰.

(akta kontroli str. 1560-1561, 1627-1693)

6. Ujęte w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2018 r. w sprawie wydatków budżetu państwa, które w roku 2018 nie wygasają z upływem roku budżetowego³¹ wydatki w kwocie 175,0 tys. zł (na remont pomieszczeń Wojewódzkiego Inspektoratu Weterynarii w Gdańsku z przystosowaniem na pracownię ASF³²) do 31 marca 2019 r. zostały wydane w całości i zgodnie z przeznaczeniem.

(akta kontroli str. 609-616)

W części 85/22 – województwo pomorskie nie wystąpiły wydatki, które w 2019 r. nie wygasły z upływem roku budżetowego.

(akta kontroli str. 630-634)

7. Zobowiązania w części 85/22 – województwo pomorskie, wynoszące na koniec 2019 r. 13 525,8 tys. zł, w porównaniu do stanu na koniec 2018 r. (12 014,1 tys. zł) były wyższe o 1 511,7 tys. zł (o 12,6%) i dotyczyły głównie dodatkowych

²⁹ Pismem z 23 grudnia 2019 r. Minister Finansów wystąpił do dysponentów części budżetowych o blokowanie planowanych wydatków w związku z możliwością przekazania ich do NFZ i do Funduszu Wsparcia Policji. Wojewoda 30 grudnia 2019 r. dokonał blokad wydatków w łącznej kwocie 5 653,3 tys. zł (17,5% zablokowanych wydatków ogółem).

³⁰ Dz. U. z 2018 r. poz. 2225, ze zm.

³¹ Dz. U. poz. 2346.

³² Pracownię diagnostyki afrykańskiego pomoru świń.

wynagrodzeń rocznych z pochodnymi (11.897,1 tys. zł). Na koniec 2019 r. zobowiązania wymagalne³³ wyniosły 0,1 tys. zł.

(akta kontroli str. 313-315, 479-544, 607-608)

Zobowiązania dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie na koniec 2019 r. (3 428,5 tys. zł) w porównaniu do stanu na koniec 2018 r. (3 196,8 tys. zł) były wyższe o 231,7 tys. zł (o 7,2%) i dotyczyły głównie dodatkowych wynagrodzeń rocznych z pochodnymi (3 192,1 tys. zł).

(akta kontroli str. 195-312)

8. Badanie wydatków Wojewody na dobrane w sposób celowy dotacje celowe (2 054 426,7 tys. zł, tj. 50,3% dotacji) na:

- zadania bieżące:
  - zlecone gminom w zakresie wypłaty świadczenia wychowawczego w kwocie 2 031 804,7 tys. zł,
  - zlecone gminom, powiatom i Województwu Pomorskiemu w zakresie zapewnienia uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych (17 504,0 tys. zł),
  - własne gmin w zakresie realizacji Programu Aktywna tablica (1 283,0 tys. zł),
  - własne gmin w zakresie realizacji Programu Maluch+ (3 585,0 tys. zł);
- inwestycje i zakupy inwestycyjne gmin w ramach realizacji Programu Maluch+ (250,0 tys. zł),

wykazało, że:

- środki na wypłaty dotacji naliczono z uwzględnieniem potrzeb zgłaszanych przez j.s.t.,
- monitorowano zapotrzebowania na wypłaty dotacji, a środki na dotacje, przekazywane w terminach umożliwiającą realizację zadań, były wystarczające do ich realizacji,
- dokonywano oceny wykorzystania dotacji m.in. weryfikując sprawozdania budżetowe, zbierając informacje o przewidywanym stopniu ich wykorzystania, a także weryfikując stopień realizacji celów na podstawie wskaźników budżetu zadaniowego i przedkładanych faktur, potwierdzających realizację dotowanych zadań,
- niewykorzystane środki z dotacji na wypłaty świadczenia wychowawczego (7 730,6 tys. zł), zapewnienie uczniom objętym obowiązkiem szkolnym dostępu do bezpłatnych podręczników (871,1 tys. zł), realizację Programu Maluch+ (11,0 tys. zł) i Programu Aktywna tablica (1,0 tys. zł) zwrócono w terminie,
- zatwierdzenie rozliczenia dotacji w zakresie rzeczowym i finansowym nastąpiło w terminie określonym w art. 152 ust. 2 ustawy o finansach publicznych.

(akta kontroli str. 1990-2060, 2107-2110, 2177-2195)

Badanie wydatków w kwocie 11 322,8 tys. zł³⁴ (wydatków bieżących jednostek budżetowych – 7 131,2 tys. zł, majątkowych – 4 186,3 tys. zł oraz świadczeń na rzecz osób fizycznych – 5,3 tys. zł)³⁵, stanowiących 13,9% wydatków

³³ W Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Człuchowie z tytułu zwrotu kosztów egzekucyjnych.

³⁴ Wydatki dokonane na podstawie 85 dowodów księgowych: 80 dowodów na kwotę 11 301,0 tys. zł, dobranych losowo z zastosowaniem metody monetarnej MUS (metoda statystyczna uwzględniająca prawdopodobieństwo wyboru proporcjonalnie do wartości transakcji – założono próg istotności: 2,0%, istotność wykonawczą: 0,75 progu istotności, a ryzyko statystyczne: 27%) z zapisów strony Ma konta 130 z wydatków Urzędu w kwocie 31 701,7 tys. zł (pozapłacowe wydatki bieżące jednostek budżetowych, wydatki majątkowe i świadczenia na rzecz osób fizycznych, po wyłączeniu wydatków o wartości poniżej 500 zł) oraz pięciu dowodów na kwotę 21,8 tys. zł dobranych celowo.

³⁵ 32 wydatki na 5 328,7 tys. zł zakwalifikowane w dziale 600 Transport i łączność, 37 na 4 645,3 tys. zł – w dziale 750 Administracja publiczna, cztery na 621,8 tys. zł – w dziale 754 Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa, po trzy – w działach: 851 Ochrona zdrowia i 852 Pomoc społeczna na (odpowiednio) 6,3 tys. zł i 107,8 tys. zł, po dwa – w działach: 010 Rolnictwo i łowiectwo oraz 855 Rodzina na (odpowiednio) 164,0 tys. zł i 48,9 tys. zł oraz po jednym – w działach: 700 Gospodarka mieszkaniowa i 752 Obrona narodowa na (odpowiednio) 296,0 tys. zł i 104,0 tys. zł.

poniesionych w Urzędzie przez dysponenta trzeciego stopnia w 2019 r., wykazało, że dokonano ich zgodnie z planem finansowym, na zakupy i usługi służące realizacji celów jednostki. Wydatki poprzedzono procedurą przewidzianą w Prawie zamówień publicznych stosując odpowiedni tryb udzielania zamówień³⁶, a gdy dokonywano ich bez stosowania ustawy, zachodziły przesłanki określone w art. 4 tej ustawy.

(akta kontroli str. 657-700, 1324-1396)

9. W 2019 r. w Urzędzie udzielono 24 zamówienia publiczne z zastosowaniem przepisów Prawa zamówień publicznych (10 – w trybie przetargu nieograniczonego, 10 – na podstawie art. 138o ww. ustawy i cztery – w trybie zamówienia z wolnej ręki), o łącznej wartości 11 329,2 tys. zł³⁷, na które w 2019 r. wydano 6 485,7 tys. zł. Łączna wartość zamówień udzielonych z wyłączeniem procedur ww. ustawy wyniosła 5 667,6 tys. zł.

(akta kontroli str. 657-700)

Badanie dobranych celowo trzech postępowań o udzielenie zamówienia publicznego (w trybie przetargu nieograniczonego, z wolnej ręki i z wyłączeniem procedur Prawa zamówień publicznych – o wartości nieprzekraczającej wyrażonej w złotych równowartości kwoty 30 000 euro, określonej w art. 4 pkt 8 tej ustawy), na które w 2019 r. wydano 3 736,9 tys. zł, wykazało, że:

- postępowanie w trybie z wolnej ręki (na remont budynku Urzędu przy ul. Chmielnej w Gdańsku – na realizację zamówienia w 2019 r. wydano 3 511,8 tys. zł) przeprowadzono zgodnie z przepisami Prawa zamówień publicznych,
- postępowanie w trybie przetargu nieograniczonego (na remont pomieszczeń biurowych w budynku Urzędu przy ul. Okopowej w Gdańsku – na realizację zamówienia w 2019 r. wydano 121,1 tys. zł) przeprowadzono z naruszeniem art. 24 ust. 1 pkt 12 Prawa zamówień publicznych,
- postępowanie z wyłączeniem procedur tej ustawy (na dostawę 40 kompletów radiotelefonów – na realizację zamówienia wydano w 2019 r. 104,0 tys. zł) przeprowadzono zgodnie z wewnętrznymi procedurami obowiązującymi w Urzędzie,
- wydatki na realizację wszystkich trzech zamówień poniesiono terminowo i ujęto w księgach rachunkowych, a zamówienia służyły realizacji zadań Urzędu.

(akta kontroli str. 701-1057)

Plan zamówień publicznych na 2019 r. sporządzono prawidłowo i umieszczono na stronie internetowej Urzędu w terminie określonym w art. 13a ust. 1 Prawa zamówień publicznych.

Sprawozdanie o udzielonych zamówieniach publicznych w 2019 r. sporządzono zgodnie z wzorem określonym w załączniku do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016 r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania³⁸. W terminie wynikającym z art. 98 ust. 2 w zw. z art. 14 ust. 2 Prawa zamówień publicznych próbowano przekazać sprawozdania Prezesowi Urzędu Zamówień Publicznych, jednak – z przyczyn technicznych leżących po stronie Urzędu Zamówień Publicznych – sprawozdanie przekazano 6 marca 2020 r., tj. po obowiązującym terminie.

(akta kontroli str. 1065-1080)

³⁶ 29 zamówień na kwotę 3 024,2 tys. zł (28 zamówień w trybie przetargu nieograniczonego, w tym cztery przeprowadzone przez inne jednostki budżetowe i jedno zamówienie z wolnej ręki).

³⁷ W trakcie roku, w wyniku aneksów podpisanych w oparciu o art. 144 Prawa zamówień publicznych, wartość umów podpisanych w wyniku udzielenia ww. zamówień wzrosła do 11 469,0 tys. zł, tj. o 139,8 tys. zł.

³⁸ Dz.U. z 2016 r., poz. 2038.

Urząd podjął działania w celu realizacji wniosku z poprzedniej kontroli budżetowej, dotyczącego wzmocnienia mechanizmów kontrolnych w zakresie przeprowadzania postępowań o udzielenie zamówienia publicznego. Działania te polegały na włączeniu radcy prawnego w proces sporządzania specyfikacji istotnych warunków zamówienia i szkoleniu pracowników Urzędu przez podmiot zewnętrzny w zakresie ww. postępowań. Szkolenie nie zapobiegło jednak powstaniu nieprawidłowości opisanej w dalszej treści wystąpienia.

(akta kontroli str. 1058-1064)

10. Wynikający z art. 175 ust. 1 i 2 ustawy o finansach publicznych obowiązek nadzoru i kontroli nad realizacją wydatków budżetowych realizowany był przez Wojewodę w 2019 r. m.in. przez przeprowadzenie:

- kontroli czterech podległych Wojewodzie dysponentów³⁹, obejmujących swoim zakresem wydatkowanie środków publicznych. W ich wyniku stwierdzono m.in. przypadki nieprawidłowego ewidencjonowania rozrachunków z tytułu zwrotu poniesionych wydatków i nieprawidłowego klasyfikowania wydatków;
- 11 kontroli w komendach miejskich i powiatowych Państwowej Straży Pożarnej, 34 kontroli w j.s.t.⁴⁰ i 10 kontroli w podmiotach niepublicznych, w zakresie prawidłowości wykorzystania i rozliczenia dotacji. W ich wyniku stwierdzono m.in.: 11 przypadków pobrania środków w nadmiernej wysokości, trzy – nieprawidłowego klasyfikowania wydatków, po dwa – nierzetelnego planowania wydatków i nieujmowania w ewidencji księgowej wszystkich zdarzeń gospodarczych oraz pojedyncze przypadki nierzetelnego ustalenia wartości przedmiotu zamówienia, zaciągnięcia zobowiązania z przekroczeniem planu finansowego, zmniejszenia poniesionych wydatków o uzyskane wpływy, nieprowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dla środków z dotacji, niewykorzystania tych środków w terminie, wykazania w sprawozdaniu z rozliczenia dotacji informacji i danych niezgodnych ze stanem faktycznym;
- udokumentowanych okresowych analiz wykorzystania środków przez podległe jednostki oraz dotacji przez ich beneficjentów, stanowiących m.in. podstawę dla decyzji o dokonaniu zmian w planie wydatków.

(akta kontroli str. 1081-1089, 1096-1099, 1102-1132 i 1134-1136)

Stwierdzona
nieprawidłowość

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

W postępowaniu na remont pomieszczeń biurowych w budynku Urzędu przy ul. Okopowej w Gdańsku (na realizację zamówienia w 2019 r. wydano 121,1 tys. zł w rozdziale 75011) niezgodnie z przepisami art. 24 ust. 1 pkt 12 Prawa zamówień publicznych nie wykluczono wykonawcy, któremu udzielono zamówienia, mimo niewykazania przez niego spełnienia warunku udziału w tym postępowaniu (dysponowanie osobą kierownika robót). Wprawdzie w złożonej w ofercie deklaracji wykonawca oświadczył, że dysponuje osobą kierownika robót w ramach własnych zasobów, jednak wezwany w trybie art. 26 ust. 2 ww. ustawy do potwierdzenia tej okoliczności zmienił treść ww. deklaracji oświadczając, że osobę kierownika robót udostępnił mu podmiot trzeci.

Dyrektor Biura Logistyki Urzędu (upoważniona do wykonywania w postępowaniu czynności w imieniu kierownika zamawiającego) wyjaśniła, że wykonawca nie podlegał wykluczeniu z powodu zmiany treści oferty, gdyż Urząd nie potraktował go korzystniej od innych wykonawców (w postępowaniu wpłynęła jedynie oferta tego

³⁹ Kontrole przeprowadzono w: Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Roślin i Nasiennictwa w Gdańsku, Wojewódzkim Inspektoracie Ochrony Środowiska w Gdańsku, Wojewódzkim Inspektoracie Jakości Handlowej Artykułów Rolno-Spożywczych w Gdańsku i Wojewódzkiej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Gdańsku.

⁴⁰ W jednostkach wskazanych w przypisach nr 16 i 17.

wykonawcy). Z tej przyczyny zaniechano wezwania wykonawcy do złożenia wyjaśnień w trybie art. 26 ust. 3 Prawa zamówień publicznych.

(akta kontroli str. 701-915)

Zdaniem NIK, nawet przy zachowaniu zasady równego traktowania, wykluczenie wykonawcy z powodu niewykazania spełniania warunków udziału w postępowaniu jest obligatoryjne, gdyż wykonawca nie daje gwarancji prawidłowego wykonania zamówienia. Urząd nie mógł także wezwać wykonawcy (w trybie art. 26 ust. 3 Prawa zamówień publicznych) do wyjaśnienia rozbieżności pomiędzy treścią oferty i dokumentów złożonych na wezwanie, gdyż rozbieżności te spowodowały zmianę treści oferty, a zgodnie z powyższym przepisem nie wzywa się wykonawcy do złożenia wyjaśnień, jeśli oferta wykonawcy podlega odrzuceniu.

2.2 Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu faktycznego

Wydatki budżetu środków europejskich w części 85/22 – województwo pomorskie w 2019 r. wyniosły 9 149,2 tys. zł, tj. 100% planowanych i zostały przeznaczone na zakup sprzętu i wyposażenia dla KW PSP w ramach finansowanych ze środków POIiŚ projektów: „Usprawnienie systemu ratownictwa na drogach – etap IV” (6 963,2 tys. zł), „Usprawnienie systemu ratownictwa w transporcie kolejowym – etap I” (2 084,0 tys. zł) i „Zwiększenie skuteczności prowadzenia długotrwałych akcji ratowniczych” (102,0 tys. zł). Z ww. środków zakupiono m.in. dwa średnie samochody ratowniczo-gaśnicze kategorii terenowej do gaszenia pożarów w trudno dostępnym terenie, jeden ciężki i pięć średnich samochodów ratowniczo-gaśniczych ze zwiększonym potencjałem ratownictwa drogowego, 19 zestawów hydraulicznych narzędzi ratowniczych ze zwiększonym potencjałem do ratownictwa drogowego, dwa zestawy do oświetlenia terenu akcji z agregatem prądotwórczym. Ww. zakupy sfinansowano w całości ze środków otrzymanych z poz. 98 rezerwy celowej.

(akta kontroli str. 1199-1202, 2172-2176)

W Urzędzie (u dysponenta trzeciego stopnia) w 2019 r. nie planowano i nie dokonano wydatków z budżetu środków europejskich.

(akta kontroli str. 195-203, 1329)

Stwierdzone nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3 Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Opis stanu faktycznego

W 2019 r. w części 85/22 – województwo pomorskie na realizację 134 działań w ramach 74 podzadań, 39 zadań i 16 funkcji państwa wydano (w całości z budżetu państwa) 4 369 638,0 tys. zł. W wyniku poniesienia tych nakładów osiągnięto m.in. następujące efekty w ramach działań:

- 13.4.1.5.W Pomoc państwa w wychowywaniu dzieci: 437 939 dzieci objęto świadczeniem wychowawczym, a 292 171 dzieci – wsparciem w ramach Programu Dobry Start (na realizację działania wykorzystano 2 148 557,8 tys. zł),
- 13.4.1.1.W Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego i zasiłki dla opiekunów: sfinansowano wypłaty takich świadczeń 253 726 osobom (na realizację działania wykorzystano 948 582,9 tys. zł),
- 3.1.7.3.W Upowszechnianie wychowania przedszkolnego i wczesnej edukacji dzieci do podjęcia obowiązku szkolnego: zapewniono korzystanie z edukacji przedszkolnej 75 755 dzieciom w wieku 3-5 lat (na realizację działania wykorzystano 90 302,6 tys. zł),
- 21.5.4.3.W Dotacje na dopłaty do paliwa rolniczego: przez zwrot producentom rolnym części podatku akcyzowego, zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, obniżono koszty produkcji rolnej

- na 636 579 ha użytków rolnych (na realizację działania wykorzystano 59 931,8 tys. zł),
- 19.5.1.2.W Rekompensowanie strat z tytułu utraconych przychodów w związku ze stosowaniem ustawowych uprawnień do ulgowych przejazdów w publicznym transporcie zbiorowym: refundacją objęto 951 tys. biletów ulgowych jednorazowych i 510 tys. – miesięcznych (na realizację działania wykorzystano 51 515,6 tys. zł),
  - 13.1.2.6.W Pomoc państwa w zakresie dożywiania oraz pomoc żywnościowa dla najuboższych: pomocą w ramach programu dożywiania objęto 65 740 osób (na realizację działania wykorzystano 29 643,8 tys. zł),
  - 20.5.4.6.W Badania wody, żywności, materiałów i wyrobów do kontaktu z żywnością, kosmetyków i innych czynników mających wpływ na zdrowie ludzi oraz badania mikrobiologiczne ludności: sfinansowano wykonanie 355 966 badań i pomiarów w celu pozyskania danych na temat czynników mających wpływ na zdrowie ludzi (na realizację działania wykorzystano 22 890,7 tys. zł),
  - 19.1.4.6.W Pozostałe drogi publiczne: dofinansowano budowę, rozbudowę, przebudowę lub remont 24,0 km dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych (na realizację działania wykorzystano 19 028,1 tys. zł).

(akta kontroli str. 571-583)

Badanie 14 podzadań⁴¹:

- 2.3.1.W Funkcjonowanie systemu ratowniczego i gaśniczego (na realizację podzadania wydano 152 533,5 tys. zł),
- 2.3.2.W Zapobieganie zagrożeniom pożarowym oraz przeciwdziałanie poważnym awariom przemysłowym (na realizację podzadania wydano 7 876,7 tys. zł),
- 2.3.3.W Obrona cywilna (na realizację podzadania wydano 1 097,8 tys. zł),
- 3.1.1.W Zarządzanie i nadzór nad systemem oświaty (na realizację podzadania wydano 7 508,4 tys. zł),
- 3.1.2.W Kształcenie ogólne, zawodowe i ustawiczne (na realizację podzadania wydano 19 412,0 tys. zł),
- 3.1.3.W Kształcenie i doskonalenie nauczycieli oraz kształtowanie ich pragmatyki zawodowej (na realizację podzadania wydano 1 605,4 tys. zł),
- 3.1.5.W Wspieranie dzieci i młodzieży ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów zdolnych (na realizację podzadania wydano 14 111,8 tys. zł),
- 3.1.6.W Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna (na realizację podzadania wydano 2 285,8 tys. zł),
- 3.1.7.W Wspieranie działalności edukacyjno-wychowawczej (na realizację podzadania wydano 91 946,1 tys. zł),
- 3.1.9.W Rozwój infrastruktury systemu oświaty (na realizację podzadania wydano 2 499,0 tys. zł),
- 12.1.3.W Monitoring środowiska i kontrole w zakresie ochrony środowiska (na realizację podzadania wydano 7 977,6 tys. zł),
- 12.1.4.W Ochrona przed skutkami zagrożeń spieranie transportu przyjaznego środowisku (na realizację podzadania wydano 27,9 tys. zł),
- 13.4.1.W Wsparcie rodzin wychowujących dzieci i opiekujących się osobami niepełnosprawnymi (na realizację podzadania wydano 3 109 281,3 tys. zł),

⁴¹ W czterech zadaniach: 2.3. System ochrony przeciwpożarowej i ratownictwa oraz ochrona ludności, 3.1. Oświata i wychowanie, 12.1. System ochrony środowiska i informacje o środowisku oraz 13.4. Wspieranie rodziny (zadania 12.3. Ochrona powietrza i przeciwdziałanie zmianom klimatu Wojewoda nie realizował).

- 13.4.2.W Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz piecza zastępcza nad dzieckiem (na realizację podzadania wydano 9 694,2 tys. zł), na które w 2019 r. wydano 3 427 857,2 tys. zł (78,4% wydatków budżetu państwa w części 85/22 – województwo pomorskie), wykazało, że:
  - podzadania 3.1.9.W nie planowano na etapie konstruowania planu wydatków w układzie zadaniowym, ponieważ ustawa budżetowa nie przewidywała wydatków na ten cel. Podzadanie przyjęto do realizacji w trakcie roku w wyniku zwiększenia budżetu Wojewody środkami z rezerwy ogólnej na zadania związane z rozbudową placówek oświatowych. W 2019 r. w ramach jego realizacji rozpatrzono pozytywnie trzy z siedmiu złożonych wniosków o dofinansowanie z ww. środków budowy lub rozbudowy placówek oświatowych;
  - osiągnięto założone lub zbliżone do założonych wartości wszystkich mierników realizacji celów ośmiu podzadań: 2.3.1.W⁴², 2.3.2.W⁴³, 2.3.3.W⁴⁴, 3.1.1.W⁴⁵, 3.1.7.W⁴⁶, 12.1.3.W⁴⁷, 12.1.4.W⁴⁸ i 13.4.2.W⁴⁹;
  - osiągnięto założone lub zbliżone do założonych wartości jednego z mierników realizacji celów podzadań: 3.1.2.W⁵⁰ i 3.1.6.W⁵¹;
  - nie osiągnięto założonych wartości mierników realizacji celów dwóch podzadań:
    - 3.1.5.W – pomocą objęto 4,6% (wobec planowanych 7,09%) uczniów pochodzących z rodzin będących w trudnej sytuacji i z terenów wiejskich oraz uczniów zdolnych. Z wyjaśnień Dyrektor Wydziału FiB wynika, że było to efektem mniejszej liczby wniosków o stypendium socjalne spowodowanej poprawą sytuacji materialnej rodzin;
    - 13.4.1.W – wsparciem objęto 108,5 (wobec planowanych 118) osób w przeliczeniu na każdy tysiąc mieszkańców województwa. Z wyjaśnień Dyrektor Wydziału FiB wynika, że było to związane z poprawą sytuacji materialnej części społeczeństwa korzystającej z takiego wsparcia;
  - wykazano zerowe wykonanie miernika realizacji podzadania 3.1.3.W (planowano, że z różnych form doskonalenia i kształcenia zawodowego skorzysta 10,13% nauczycieli). Z wyjaśnień Dyrektor Wydziału FiB wynika, że było to spowodowane zmianą ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta

⁴² Średni czas dojazdu jednostek Krajowego Systemu Ratowniczo-Gaśniczego na miejsce zdarzenia wyniósł 8 min. 46 sek. (planowano: 9 min. 10 sek.), zapewniono sześciu ratowników wodnych na jedno kąpielisko i miejsce wyznaczone do kąpeli (planowano zapewnienie trzech ratowników).

⁴³ Kontrolą objęto 75% obiektów wymagających sprawdzenia w zakresie przestrzegania przepisów przeciwpożarowych oraz przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym (planowano objęcie kontrolą 57,56% takich obiektów), a także wykryto 1,4 zagrożenia w systemie ratowniczym na jedną kontrolę (planowano wykrycie 1,2 zagrożenia).

⁴⁴ Przeprowadzono cztery planowane treningi kadry kierowniczej j.s.t. w zakresie systemu wykrywania i alarmowania oraz systemu wczesnego ostrzegania o zagrożeniach, a także przeszkolono z zakresu obrony cywilnej 84,31% osób podlegających szkoleniu (planowano przeszkolenie 84,97% takich osób).

⁴⁵ Pozytywnie oceniono 65% szkół i placówek poddanych kontroli lub ewaluacji (planowano że taką ocenę uzyska 55% skontrolowanych jednostek), a także przeprowadzono kontrole i ewaluacje w 21% nadzorowanych szkół i placówek (planowano przeprowadzenie takich działań w 23% ww. jednostek).

⁴⁶ Edukacją przedszkolną objęto 82% dzieci w wieku 3-5 lat (planowano objęcie ww. edukacją 83,03% dzieci).

⁴⁷ Jeden pracownik Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Gdańsku przeprowadził średnio 12,8 kontroli z wyjazdem w teren (planowano, że przeprowadzi 8,5 takich kontroli).

⁴⁸ Sporządzono pięć planowanych programów ochrony środowiska przed hałasem na sześć map akustycznych przedłożonych przez zarządzających drogami/liniami kolejowymi.

⁴⁹ Pieczę zastępczą objęto 4 993 dzieci (planowano objęcie pieczę zastępczą 4 925 dzieci).

⁵⁰ Pozytywny wynik z egzaminu maturalnego lub zawodowego uzyskało 86,2% przystępujących (planowano uzyskanie pozytywnego wyniku przez 73,64% przystępujących), natomiast kwalifikacje zawodowe w formach szkolnych i pozaszkolnych uzyskało 13 664, a nie – jak planowano – 18 908 uczniów i słuchaczy (w planie założono, że wszyscy przystępujący do egzaminu uzyskają kwalifikacje zawodowe).

⁵¹ Skontrolowano 7,99% placówek wypoczynku dzieci i młodzieży (planowano objęcie kontrolą 8,7% takich placówek). W różnych formach wypoczynku (na skutek – jak wynika z wyjaśnień Dyrektor Wydziału FiB – spadku zainteresowania podmiotów organizujących wypoczynek) wzięło udział jedynie 5 434 uczniów wobec planowanego objęcia tymi formami 124 009 uczniów. Ponadto (na skutek – jak wynika z wyjaśnień Dyrektor Wydziału FiB – wprowadzenia od roku szkolnego 2019/2020 nowego Systemu Informacji Oświatowej, w którym j.s.t. odpowiedzialne za realizację tego podzadania przesyłają dane bezpośrednio Ministerstwu Edukacji Narodowej, a nie jak dotychczas Kuratorium Oświaty w Gdańsku) Urząd nie dysponował danymi dotyczącymi procentowego wskaźnika uczniów biorących udział w różnych formach zajęć pozalekcyjnych i pozaszkolnych (planowano, że w ww. zajęciach weźmie udział 9,67% uczniów).

nauczyciela⁵², na podstawie której od 1 stycznia 2019 r. wyodrębniono w budżetach wojewodów środki na wspieranie doradztwa metodycznego na obszarze województwa, z których Wojewoda udziela j.s.t. prowadzącym placówki doskonalenia nauczycieli dotacji na zatrudnianie doradców metodycznych (do tej pory środki te pozostawały w dyspozycji kuratoriów oświaty i były przeznaczone na doszkąlanie i doskonalenie zawodowe nauczycieli).

(akta kontroli str. 587-588, 650-656)

Plan działalności Urzędu na 2019 r. nie był zbieżny z budżetem zadaniowym w zakresie celów i mierników.

Z wyjaśnień Dyrektor Wydziału FiB wynika, że ww. plan jest dokumentem odzwierciedlającym działalność Urzędu, uwzględniającym specyfikę zadań realizowanych przez poszczególne wydziały, a cele i mierniki są tak dobrane, aby wydziały je realizujące miały wpływ na ich osiągnięcie. Natomiast budżet zadaniowy, skonstruowany przez Ministerstwo Finansów na potrzeby budżetu państwa, nie uwzględnia specyfiki działalności wojewodów, którzy realizują przede wszystkim działania nadzorczo-kontrolne w większości obszarów objętych tym budżetem. Budżet zadaniowy obejmuje cały budżet Wojewody, więc ujęte są w nim również zadania realizowane przez j.s.t. (jako zadania zlecone z zakresu administracji rządowej i zadania własne) i administrację zespoloną. W związku z powyższym, w tym samym zadaniu, podzadaniu czy działaniu, ujmowane są zarówno wydatki ponoszone przez Urząd, jak i administrację zespoloną, czy przekazywane w formie dotacji j.s.t., a cele i mierniki w zdecydowanej większości nie odnoszą się bezpośrednio do działalności Urzędu.

(akta kontroli str. 639-656)

Wynikający z art. 175 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych obowiązek nadzoru i kontroli efektywności i skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym Wojewoda realizował m.in. monitorując realizację tych planów w drodze analizy danych wykazywanych przez jednostki podległe w sprawozdaniach Rb-BZ1 za I półrocze 2019 r. (łącznie z weryfikacją stopnia realizacji mierników zadań, podzadań i działań) oraz analizując informacje od poszczególnych komórek organizacyjnych Urzędu o wartości wykonanych mierników, decyzje podległych dysponentów o zmianach w planie wydatków w układzie zadaniowym, a także wnioski o zmiany w planie wydatków w układzie tradycyjnym, przedstawiające również zmiany w planie wydatków w układzie zadaniowym. Ponadto podległe jednostki zobligowano do wskazywania czynników powodujących odchylenie od planowanej wartości mierników wykonania zadań. W wyniku przeprowadzanych analiz ustalano stopień realizacji celu, odchylenia od planowanej wartości mierników i ich przyczyny, a także zmiany wartości docelowej miernika (w przypadku wystąpienia przesłanek uniemożliwiających wykonanie go we wcześniej zaplanowanej wartości). Z powodu braku możliwości kadrowych nie prowadzono natomiast kontroli podległych jednostek, których przedmiotem byłaby problematyka efektywności i skuteczności realizacji planów w układzie zadaniowym.

(akta kontroli str. 1081, 1083-1084, 1089-1090 i 1136-1137, 2103-2106)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

⁵² Dz. U. z 2019 r. poz. 2215, ze zm. Zmiany dokonano przepisami art. 6 pkt 18 lit. c ustawy z dnia 22 listopada 2018 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe, ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 2245, ze zm.), która została ogłoszona 30 listopada 2018 r.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie wykonanie budżetu państwa i budżetu środków europejskich w 2019 r. przez kontrolowaną jednostkę w zakresie wydatków. Kontrola 47,3% wydatków budżetu państwa w części 85/22 – województwo pomorskie, postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, na które w Urzędzie wydano 3 736,9 tys. zł, a także wykorzystania środków przeniesionych z dobranych celowo rezerw celowych i rezerwy Wojewody wykazała, że objęte badaniem wydatki zrealizowano w sposób celowy, gospodarny i w granicach kwot planowanych, dotacji na realizację zadań udzielono zgodnie z przepisami, a środki z rezerw wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem. Stwierdzona nieprawidłowość w zakresie wydatkowania środków (polegająca na naruszeniu art. 24 ust. 1 pkt 12 Prawa zamówień publicznych przy udzieleniu przez dysponenta trzeciego stopnia w Urzędzie zamówienia publicznego, na które w 2019 r. wydano 121,1 tys. zł) z uwagi na jej skalę, nie wpłynęła na obniżenie tej oceny.

OBSZAR

Opis stanu faktycznego

3. Sprawozdawczość

Kontrolą objęto prawidłowość sporządzenia łącznych sprawozdań za 2019 r. przez dysponenta części 85/22 – województwo pomorskie oraz sprawozdań jednostkowych Urzędu:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
- z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
- z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR),
- z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28UE),
- z wykonania planu wydatków, które nie wygasły z upływem roku budżetowego (Rb-28NW),
- z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1) oraz
- w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2019 r., tj. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N) i zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

Sprawozdania łączne zostały sporządzone przez dysponenta części 85/22 – województwo pomorskie na podstawie sprawozdań jednostkowych (własnych i podległych jednostek). Kwoty wykazane w sprawozdaniach jednostkowych Urzędu były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Stosowany system kontroli zarządczej zapewniał w sposób racjonalny prawidłowość sporządzania sprawozdań. Wyżej wymienione sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych w rozporządzeniach w sprawie: sprawozdawczości budżetowej⁵³,

⁵³ Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 9 stycznia 2018 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2019 r. poz. 1393, ze zm.).

sprawozdawczości w układzie zadaniowym⁵⁴ i sprawozdań z operacji finansowych⁵⁵ oraz prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

(akta kontroli str. 18-77, 88-90, 106-108, 195-256, 320-602, 1081-1085, 1090-1091, 1100-1101, 1137-1188)

Stwierzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli opiniuje pozytywnie sporządzone przez kontrolowaną jednostkę sprawozdania budżetowe i w zakresie operacji finansowych. Objęte badaniem sprawozdania sporządzono terminowo i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym.

V. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK:

Uwagi

– nie formułuje uwag pokontrolnych,

Wniosek

– wnosi o dalsze wzmacnianie mechanizmów kontrolnych w Urzędzie w celu wyeliminowania przypadków nieprawidłowości na etapie weryfikacji wykonawców biorących udział w postępowaniach o udzielenie zamówienia publicznego.

VI. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie⁵⁶ umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Gdańsku. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Najwyższa Izba Kontroli informuje, że wystąpienia pokontrolne po kontroli wykonania budżetu państwa w 2019 r. stanowią podstawę sporządzenia Analizy wykonania budżetu państwa i założeń polityki pieniężnej w 2019 r., której terminowe przedłożenie jest obowiązkiem Najwyższej Izby Kontroli określonym w art. 226 ust. 2 Konstytucji. Realizacja ustrojowego obowiązku Najwyższej Izby Kontroli w stosunku do Sejmu, umożliwiająca dochowanie przez Sejm terminu określonego w art. 226 ust. 2 Konstytucji, stanowi realizację ważnego interesu społecznego. Wobec powyższego, na podstawie art. 15z ust. 4 pkt 2 w zw. z ust. 1 pkt 10 i ust. 7 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych⁵⁷, organ kontrolowany zobowiązany jest w terminie określonym w art. 54 ust. 1 ustawy o Najwyższej Izbie

⁵⁴ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1793, ze zm.).

⁵⁵ Rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1773).

⁵⁶ Najwyższa Izba Kontroli zwraca się z prośbą o zgłoszenie, w miarę możliwości, zastrzeżeń opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, na adres elektronicznej skrzynki podawczej (ePUAP) NIK lub na adres mailowy NIK wskazany w stopce na pierwszej stronie niniejszego wystąpienia. W przypadku zaś nadania pisma z zastrzeżeniami (pisma opatrzonego własnoręcznym podpisem) w placówce pocztowej operatora wyznaczonego, NIK zwraca się z prośbą o dodatkowe przekazanie skanu tych zastrzeżeń na ww. adres mailowy.

⁵⁷ Dz.U. poz.374, 567 i 568.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykonania wniosku

Kontroli, wnieść zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego albo poinformować w tym terminie o niewniesieniu zastrzeżeń.

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Gdańsk, dnia 17 kwietnia 2020 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Gdańsku

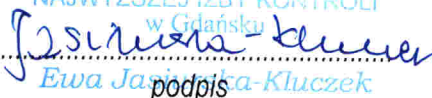
Dyrektor

Kontrolerzy
Piotr Borkowski
doradca ekonomiczny

.....
podpis

DYREKTOR DELEGATURY
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
w Gdańsku

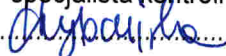
.....
podpis

Ewa Gross
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

Hanna Rybczyńska
główny specjalista kontroli państwowej

.....
podpis

